

محمد تقی‌زاده | امسال سال خوب و جذابی برای سینما دوستان در سراسر جهان بود چراکه پس از حدود ۲ سال رکود و رخوت در سینماها که ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا بود، با سالی پر رونق و پربار در سینمای جهان از حیث تولید و فروش فیلم‌ها مواجه بودیم. فیلم‌های متنوعی در ژانرهای مختلف ساخته شد و سینماگران صاحب نامی فیلم‌های با کیفیتی را روی پرده بردند و با وجود رونق چشمگیر شبکه‌های کابلی و تلویزیون‌های خانگی، شاهد استقبال مخاطبان از آثار سینمایی بودیم تا مشخص شود سینمای خانگی و سریال‌های تلویزیونی با اینکه رقیب جدی فیلم‌های سینمایی هستند اما در صورت وجود آثار با کیفیت سینمایی، به هیچ وجه مانعی برای حضور سینما دوستان در سینماها محسوب نمی‌شوند. از سوی دیگر تغییراتی در رویکرد فیلم‌سازان اروپایی و آمریکایی بودیم و روایت‌های تازه و خلاقانه‌ای نیز در سینمای جهان تولید و به تصویر کشیده شد. بحث اسکار و حضور اصغر فرهادی با فیلم قهرمان از دیگر سوژه‌هایی بود که سینمای ایران را بار دیگر در صدر اخبار سینمایی وب‌سایت‌ها و نشریات سینمایی معتبر قرارداد. به همین بهانه و به جهت بررسی تحلیلی سینمای جهان در ۲۰۲۱، ماهنامه صبا در گفت و گویی با آرش خوشخو منتقد و کارشناس سینما فراز و فرودها و ظرفیت‌های سال گذشته سینمای جهان را مورد واکاوی قرار داد. مشروح این مصاحبه در ادامه آمده است:

تحلیل سینمای جهان در گفت‌وگو با آرش خوشخو؛

قهرمان شانس زیادی برای تصاحب اسکار ندارد

تخطی و خروج از برخی از فرم‌های کلاسیک داستانتگویی هستیم؛ موقعیت‌های پیاپی خط سیر روایی فیلم‌ها را تشکیل می‌دهند فصل‌های مختلف بصری و داستانی باعث جلورفتن قصه فیلم می‌شود به طوری که مانند آثار کلاسیک شاهد یک خط سیر داستانی منظم و منسجم نیستیم و موقعیت‌های مجزا و پیاپی خط روایی فیلم‌ها را تشکیل می‌دهند. واقعیت این است که سینمای اروپا با دیگر تارکوفسکی، کیشلوفسکی و میشل‌آنل هانکه ندارد و با فقدان این بزرگان، سینمای اروپا دوران سبک‌بال و سبک‌سری را سپری می‌کند.

بخش انتخاب بهترین فیلم و بهترین عوامل همواره یکی از سوالات رایج و جذاب در جمع بندی‌های سالانه از سوی منتقدان و تحلیلگران سینمایی است. از نظر شما غافلگیری امسال در حوزه بازیگری، کارگردانی و بهترین فیلم چه آثاری بوده است؟

در بخش کارگردانی کارادگار رایت در فیلم Last Night in Soho از نظر شیوه روایت و کارگردانی برایم خیلی جذاب بود، همچنین کارگردانی کاراکس در فیلم موزیکال آنت Annette، ریدلی اسکات در آخرین دوئل The Last Duel بسیار قابل توجه بود به طوری که بسیاری از جزئیات ظریفی که در این فیلم کار شد از طرف برخی سینمایی‌نویسان و تحلیلگران دور ماند. کوه شماره ۶ Compartment No ۶ کارگردان فنلاندی نیز از جمله فیلم‌های قابل توجه از لحاظ کارگردانی در سال ۲۰۲۱ بوده است. در حوزه بازیگری بازی بندیکت کامبرج در فیلم قدرت

مهمترین اتفاق در سال ۲۰۲۱ از نظر من این بود که سینما از حالت شوک و تعلیقی که در سال‌های گذشته و در اثر همه‌گیری کرونا دچارش شده بود درآمد، ژانرهای پر فروش در سال ۲۰۲۱ نمایندگان خوبی داشتند و جشنواره‌ها تقریباً به طور کامل برگزار شد. اگر چه ممکن است دوباره و با شیوع سویه‌های جدید ویروس کرونا این دستاورد تغییر کند اما در هر حال سال ۲۰۲۱ به جهت خارج شدن سینما از شوک کرونا سال مهم و پرباری بود.

تاریخی و وسترن از جمله رویکردهای قابل تامل فیلمسازان در ۲۰۲۱ بود، به گونه‌ای که برای نمونه در فیلم آنت Annette ساخته لئو کاراکس شاهد احیای ژانر موزیکال، در فیلم قدرت سگ The Power of the Dog ساخته جین کمپیون ژانر وسترن، در فیلم بدون حرکت ناگهانی - No Sud den Move ساخته استیون سودربرگ ژانر نوآر و در فیلم آخرین دوئل The Last Duel ساخته ریدلی اسکات ژانر تاریخی به نوعی بازآفرینی شد. از این لحاظ می‌توان سال ۲۰۲۱ را سال زور آزمایی ژانرهای قدیمی در در سینمای جهان دانست که گرچه شاهکار جدیدی خلق نشد اما فیلم‌های خوبی که یاد آور ژانرهای پر مخاطب سینمای جهان‌اند، به نمایش درآمد.

در سینمای اروپا نیز شاهد رویکرد قابل توجه فیلمسازان این منطقه هستیم به طوری که دیگر نمی‌توان تمایز زیادی میان سینمای اروپا با مدل هنری و روشنفکری‌اش با سینمای آمریکا قائل بود. این تمهید قابل توجه و هدفمند به منظور جذب بیشتر مخاطبان صورت گرفته است و فیلم‌ها و روایت‌های سینمایی طوری طراحی شده‌اند که مخاطب پسند و پرجاذبه به نظر برسند. فیلم دست خدا The Hand of God ساخته پائولو سورنتینو، فیلم بدترین فرد زمین The Worst Person in the World ساخته یواخیم تریر فیلم کوه شماره ۶ - Com- ۶ partment No ۶ ساخته جوو کاسمن و مادران موازی Parallel Mothers ساخته پدر و آلمان‌دار مهم‌ترین مصادیق رویکرد جدید فیلمسازان اروپایی در این دوره است. روایت در این فیلم‌ها به طوری است که در چه نخست حوصله تماشاگر سر نرود و بدین منظور شاهد

ابتدا، نظر خود را درباره سینمای جهان در سالی که گذشت، دستاوردها، ظرفیت‌ها و چهره‌های برجسته ۲۰۲۱ بیان بفرمایید؟

مهمترین اتفاق در سال ۲۰۲۱ از نظر من این بود که سینما از حالت شوک و تعلیقی که در سال‌های گذشته و در اثر همه‌گیری کرونا دچارش شده بود درآمد، ژانرهای پر فروش در سال ۲۰۲۱ نمایندگان خوبی داشتند و جشنواره‌ها تقریباً به طور کامل برگزار شد. اگر چه ممکن است دوباره و با شیوع سویه‌های جدید ویروس کرونا این دستاورد تغییر کند اما در هر حال سال ۲۰۲۱ به جهت خارج شدن سینما از شوک کرونا سال مهم و پرباری بود.

شیوه‌های روایی در سینما و در دهه‌های اخیر دچار تغییراتی شده است. در سال گذشته نیز برخی از تحلیلگران بر این باور بودند که فیلم‌ها بیشتر به ترسیم و تعریف موقعیت‌ها پرداخته‌اند و از قصه‌گویی با آن ساختار کلاسیک آن خبری نبود. نظر شما در مورد روایت در سینمای جهان و در سال ۲۰۲۱ چیست؟

در آثار به نمایش در آمده در سال جاری با وجود اینکه فیلم‌های بزرگ و شاهکار نداشتیم (این روند در سال ۲۰۲۰ نیز وجود داشت) و فیلم جریان‌ساز که توجه مخاطبان و منتقدان را به خود جلب کند نیز وجود نداشت، اما تعداد زیادی فیلم خوب داشتیم که توانست امتیازات خوبی از سوی منتقدان دریافت کند. کار با ژانرهای قدیمی و احیای گونه‌های مختلفی چون موزیکال،